

NIETECHNICZNE STRESZCZENIE DOŚWIADCZENIA

1. Tytuł projektu **Ocena skojarzonego działania ekstraktu z liści miłorzębu japońskiego i cynku na zaburzenia metaboliczne towarzyszące cukrzycy**

2. Czas trwania projektu **1.02.2020-31.01.2025**

3. Słowa kluczowe (maksymalnie 5 słów) **cukrzyca, miłorząd japoński, cynk**

4. Cel projektu (art. 3 ustawy) (wpisać odpowiednią kategorię z poniższych) **Badania podstawowe**

A. Badania podstawowe

B. Badania translacyjne lub stosowane

C. Badania mające na celu zachowanie gatunku

D. Badania z zakresu medycyny sądowej

E. Badania zapewniające poprawę dobrostanu zwierząt lub warunków chowu lub hodowli zwierząt gospodarskich

F. Badania w celu opracowania i produkcji produktów leczniczych, środków spożywczych, pasz lub innych substancji lub produktów, lub badań ich jakości, skuteczności lub bezpieczeństwa stosowania

G. Badania w celu ochrony środowiska naturalnego

H. Badania w celu kształcenia na poziomie szkolnictwa wyższego lub szkolenia w celu nabycia lub doskonalenia kompetencji zawodowych

5. OPIS PLANOWANEGO DOŚWIADCZENIA

Należy określić cel naukowy lub edukacyjny doświadczenia, w tym przewidywane szkody, jakie może ono spowodować u wykorzystywanych zwierząt, i korzyści, jakie przyniesie ono dla rozwoju nauki i dydaktyki. Maksymalnie 250 słów, tekst musi być zrozumiały dla niespecjalisty.

Ze względu na wzrastającą tendencję występowania cukrzycy typu 2 poszukuje się surowców lub związków, które wykazują działanie obniżające stężenie glukozy we krwi. W cukrzycy występuje stres oksydacyjny, a towarzyszy temu gromadzenie niektórych metali w tkankach, co wzmaga produkcję wolnych rodników. Niektórzy autorzy sugerują, że składniki mogące zmniejszać akumulację w tkankach, metali podatnych na zmianę stopnia utlenienia pozwalają zapobiegać powikłaniom cukrzycy. Z wcześniejszych badań wynika, że zarówno ekstrakt z liści miłorzębu japońskiego jak i cynk obniżają poziom glukozy oraz wykazują działanie przeciwutleniające.

Celem projektu jest ocena skojarzonego wpływu ekstraktu z miłorzębu japońskiego i cynku na zaburzenia metaboliczne towarzyszące cukrzycy. Ocena wielokierunkowego działania obu składników podanych łącznie obejmować będzie wskaźniki gospodarki węglowodanowej, lipidowej, parametry stresu oksydacyjnego w tkankach i status mineralny ustroju.

Warunkiem koniecznym w planowanym doświadczeniu jest wywołanie cukrzycy, co wiąże się z odczuwaniem chwilowego dystresu przez zwierzęta w trakcie iniekcji streptozotocyny oraz pobierania krwi z ogona. Ponadto podczas trwania doświadczenia, w związku z wywołaną cukrzycą zwierzęta mogą odczuwać zwiększone pragnienie oraz zwiększa się ilość wydalanego moczu. Po zakończeniu eksperymentu wszystkie zwierzęta zostaną w sposób humanitarny uśmiercone. W związku z powyższym, szkodami dla zwierząt są wywołana cukrzyca, objawy związane z jej przebiegiem oraz śmierć zwierząt.

W efekcie prowadzonych badań będzie można ocenić czy łączne podanie obu substancji poprawia wyrównanie metaboliczne w cukrzycy, co może opóźniać pojawienie się powikłań. Uzyskane wyniki badań mogą stać się również przesłanką do stworzenia dwuskładnikowego suplementu diety przeznaczonego dla osób chorych na cukrzycę.

6. LICZBA ORAZ GATUNKI ZWIERZĄT PLANOWANYCH DO WYKORZYSTANIA W DOŚWIADCZENIU

48 samców niekrewniaczych stada Wistar

7. OPIS UWZGLĘDNIENIA ZASAD ZASTĄPIENIA, OGRANICZENIA I UDOSKONALENIA¹

Przygotowując projekt badawczy, sprawdzono istniejącą wiedzę w zakresie objętym wnioskiem badawczym, w bazach danych: __EBSCO; __PUBMED; __Google Scholar; __AGRICOLA; __ScienceDirect; __Web of Science (JCR).

W trakcie przeszukiwania baz danych wykorzystałam słowa kluczowe: diabetes/Gingko biloba /extract /zinc /rats/human.

Na podstawie analizy literatury stwierdzono, że suplementacja cynku poprawia poziom glukozy oraz cholesterolu we krwi w cukrzycy. Natomiast ekstrakt z liści miłorzębu japońskiego działa ochronnie na komórki beta trzustki oraz reguluje ekspresję genów związanych z gospodarką lipidową. Oba składniki wykazują działanie przeciwutleniające.

Brak jest danych, które w sposób empiryczny oceniałyby łączne działanie obniżające poziom glukozy we krwi obu substancji (ekstraktów z liści miłorzębu japońskiego i cynku) oraz wyjaśniały mechanizmy takiego skojarzonego działania.

W trakcie przeprowadzania doświadczenia zostanie zastosowana zasada 3R.

Zastąpienie:

Realizacja założonych celów badawczych wymaga przeprowadzenia doświadczenia na szczurach, gdyż

¹ Przy wypełnianiu wzorować się na instrukcji wypełniania wniosku W1 punkt. 8

do chwili obecnej nie ma dostępnych metod *in vitro*, które odzwierciedlałyby warunki fizjologiczne towarzyszące cukrzycy. W doświadczeniu planuje się podawanie szczurom badanych związków wraz z dietą. W celu uzyskania odpowiedzi na postawione hipotezy badawcze i określenia wpływu badanych substancji na organizm niezbędne jest pobranie płynów ustrojowych i tkanek do analiz. Niestety oznaczeń biochemicznych w płynach i tkankach nie można dokonać inną metodą niż przeprowadzenie doświadczeń na zwierzętach.

Diety, którymi będą karmione dorosłe szczury w trakcie trwania eksperymentu zawierają wszystkie niezbędne składniki pokarmowe, a suplementowane dawki są bezpieczne. Dawki dobrano uwzględniając dane literaturowe.

Ograniczenie:

Liczba osobników w grupie została ustalona wzięwszy pod uwagę indywidualną odpowiedź osobniczą na żywienie dietą wysokotłuszczową, iniekcję streptozotocyny oraz badane substancje. W celu zminimalizowania wpływu zmienności międzyosobniczej, przy szacowaniu ilości osobników w grupie wzięto pod uwagę znajomość odchylenia standardowego, którą pozyskano na podstawie wcześniejszych doświadczeń własnych. Liczba osobników w grupie kontrolnej będzie wynosiła 8, a nie 10, jak w pozostałych grupach eksperymentalnych, gdyż szczury z grupy kontrolnej będą otrzymywały standardową paszę, w związku z czym zmienność osobnicza w tej grupie będzie niewielka.

Udoskonalenie:

Warunki przeprowadzania zastosowanej metody eksperymentalnej zostały określone i udoskonalone na podstawie wcześniejszych doświadczeń własnych, tak by w maksymalny sposób zminimalizować i ograniczyć cierpienie zwierząt. W ramach procedur zostanie zastosowany *handling*, co pozwoli na oswojenie szczurów z eksperymentatorami. Szczury będą również przyzwyczajane do wykonywania poszczególnych czynności, co ograniczy przeżywany przez nie stres.

Warto podkreślić, że wszystkie czynności zaplanowane w ramach procedur będą wykonywane przez osoby mające wieloletnie doświadczenie w pracy ze zwierzętami laboratoryjnymi.

8. Projekt jest objęty oceną retrospektywną²

☐ TAK - na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy

☐ TAK - na podstawie art. 53 ust. 3 ustawy

☒ NIE

---

² Wypełnia właściwa lokalna komisja etyczna ds. doświadczeń na zwierzętach. Należy zaznaczyć właściwe pole.